

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. P.**, podnikateľa podnikajúceho pod obchodným menom J. P., IČO X., zastúpeného JUDr. M. P., proti žalovanému **R. K.**, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. P. K., Ž., IČO X., o zaplatenie **15 411,33 € (464 281,70 Sk)** s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12 C 45/2005, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22. septembra 2009 sp. zn. 8 Co 224/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia trovy dovolacieho konania 327,53 € k rukám JUDr. M. P..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom (v poradí druhým) z 3. februára 2009 č.k. 12 C 45/2005-131 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 15.411,33 € s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 35.327,68 € od 2. novembra 2004 do 17. decembra 2008, 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 15.411,33 € od 18. decembra 2008 do zaplatenia spolu s náhradou trovy konania 6 410,58 €, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vychádzal z toho, že účastníci konania uzavreli podľa Občianskeho zákonníka zmluvu o dielo predmetom ktorej bol výkon stavebných prác na rodinnom dome za dohodnutú cenu 1 349 271 Sk vrátane DPH. V dohode o cene sa účastníci dohodli na platobných podmienkach - fakturácia do 15 dní po odovzdaní diela so splatnosťou do 14 dní od doručenia faktúry. Rozsah vykonaných prác zhotoviteľom považoval súd za nesporný a zodpovedajúci aj fakturácii. Po skončení stavebných prác a doručení faktúry (faktúra č. X. z 18. októbra 2004 na sumu 1 064 281,70 Sk) žalovaný túto neuhradil. Z uvedených

dôvodov súd žalobe vyhovel, keď námietky žalovaného o neodovzdaní diela, vadách diela i nevykonaní celého predmetu diela nepovažoval za dôvodné. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením vyúčtovanej ceny diela 2. novembra 2004, t.j. deň nasledujúci po splatnosti faktúry, preto v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd priznal žalobcovi 9% ročný úrok z omeškania z dlžnej sumy (fakturovanej ceny diela) do 17. decembra 2008 (do čiastočnej úhrady 600 000 Sk) a 9% ročný úrok z omeškania od 18. decembra 2008 do zaplatenia zo sumy zníženej o čiastočnú úhradu (600 000 Sk). O trovách konania úspešných žalovaných rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline rozsudkom z 22. septembra 2009 sp. zn. 8 Co 224/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 654,54 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 10. januára 2005 domáhal sa proti žalovanému zaplatenia 1 064 281,70 Sk so 14% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 064 281,70 Sk od 2. novembra 2004 do zaplatenia z dôvodu, že žalovaný si u žalobcu objednal vykonanie stavebných prác na rodinnom dome v B., ktoré žalobca vykonal v rozsahu popisu prác odsúhlaseného povereným zástupcom žalovaného a dohody o cene zo 14. apríla 2004. Žalobca zaslal žalovanému faktúru z 18. októbra 2004 na sumu 1 064 281,70 Sk, ktorú žalovaný v lehote splatnosti (1. novembra 2004) neuhradil. Na základe späťvzatia žaloby v časti úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 1 064 281,70 Sk od 2. novembra 2004 do zaplatenia a v časti istiny 600 000 Sk zaplatenej žalovaným žalobcovi v priebehu konania, súd prvého stupňa konanie v rozsahu žalobcovho späťvzatia v časti zastavil. Súd prvého stupňa mal preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o dielo v dôsledku dohody o jej podstatných častiach (i keď nie v písomnej forme). Termín odovzdania stavebných prác dohodnutý nebol. Žalovaný po doručení faktúry nespochybňoval odovzdanie stavby. Mal preukázané, že Ing. V. bol splnomocnencom žalovaného i stavebným dozorom na stavbe, mimo toho kontroloval objem prác a dodaných materiálov. Rozsah stavebných prác nebol medzi účastníkmi sporný, i keď účastníci nepredložili písomnú dohodu o ich rozsahu, je zrejmé, že sa dohodli na takom rozsahu prác, ktorý bol napokon fakturovaný. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa trpí nedostatkom právnej kvalifikácie veci, odvolací súd túto námietku považoval za nedôvodnú vzhľadom na hmotnoprávne ustanovenia Občianskeho zákonníka uvedené na strane 3 a 4 odôvodnenia rozsudku súdu

prvého stupňa. Dôkazom o uzavretí zmluvy o dielo v ústnej forme, predmetom ktorej boli stavebné práce na dome (vyhotovenie krovia a zástrešia) je aj písomná dohoda o cene diela zo 14. apríla 2004. Z tohto dôvodu odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného o nedostatku potvrdenia o prevzatí objednávky zhotoviteľom diela. Zhodne so súdom prvého stupňa považoval faktické správanie osôb poverených stranami (Ing. S. za žalobcu a Ing. V. za žalovaného) po odsúhlasení výmer za odovzdanie diela, i keď o tom nebol vyhotovený záznam. Za nedôvodnú považoval námietku žalovaného o nesprávnosti tzv. zmenenej faktúry. Na základe uvedeného odvolací súd nepovažoval odvolanie žalovaného za dôvodné, a preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 213 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Navrhol, aby dovolací súd podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vyčítal odvolaciemu súdu, že sa dostatočne nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami a nesprávne aplikoval § 634 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 633 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zhotoviteľ je povinný vykonať dielo riadne a včas, až prevzatím diela objednávateľom môže vzniknúť povinnosť na zaplatenie ceny diela. Odvolací súd sa nevysporiadal s námietkami o povinnosti zhotoviteľa vydať objednávateľovi písomné potvrdenie o prevzatí objednávky (s náležitosťami podľa § 632 Občianskeho zákonníka), ak zmluva o dielo nebola uzavretá písomne. Záver súdu, že zmluvu o dielo a písomné potvrdenie o prevzatí objednávky nahrádza dohoda o cene, nepovažoval za správny. Žalobca a žalovaný nestanovili čas vykonania diela, dohodli sa len na tom, že ak sa dielo vykoná bez väd vznikne žalobcovi právo na vystavenie faktúry, ktorú žalovaný následne uhradí. Odvolací súd nesprávne dospel k záveru, kto bol oprávnený za objednávateľa dielo prevziať, že žalovaný nereklamoval kvalitu vykonaných prác a že zhotoviteľ splnil svoje povinnosti a mohol fakturovať vykonané práce. Odvolaciemu súdu vyčítal, že sa nesprávne vysporiadal s obsahom dohody o vykonaní prác; neakceptoval to, že sa účastníci nedohodli na čase vykonania prác a spôsobe ich prevzatia; nevysporiadal sa s tvrdením, že žalovaný nepodpísal žiadny preberací protokol o vykonaní prác; nevykonal žalovaným navrhnuté dokazovanie o nesprávnej fakturácii - jej nadhodnotení.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že podľa jeho názoru nie je naplnená žiadna podmienka prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p. a § 237 O.s.p., preto navrhol dovolanie odmietnuť. Námietky v dovolaní nepovažoval za opodstatnené, čo bolo v konaní preukázané, preto rozhodnutia súdov považoval za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ odvolací súd rozhodol rozsudkom, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) alebo potvrdzujúci rozsudok, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Bez ohľadu na to, či odvolací súd rozhodol rozsudkom alebo uznesením, § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti jeho rozhodnutiu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide o nedostatky v právomoci súdu, v spôsobilosti byť účastníkom konania, v riadnom zastúpení procesne nespôsobilého účastníka, zákonom predpísaného spôsobu začatia konania, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, keď posúdil práva a povinnosti účastníkov tohto

právneho vzťahu rovnako ako súd prvého stupňa, navyše aj z rovnakého právneho dôvodu. Pre dovolanie žalovaného, ktorým bol napadnutý rozsudku odvolacieho súdu nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 238 ods.1 až 3 O.s.p., lebo dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, odvolací súd sa neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu (ktorý v tejto veci doposiaľ nerozhodoval, a preto ani nevyslovil právny názor), dovolanie síce smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého však odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, i keď ide o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku tohto však nedošlo k vysloveniu neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 4 a 3 O.s.p.

So zreteľom na obsah dovolania žalovaného, ktorý uviedol, že v konaní došlo k inej vade, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je nutné v danom prípade zdôrazniť, že ak je dovolanie neprípustné podľa § 238 O.s.p., odvolací súd sa nemôže zaoberať vadami vychádzajúcimi z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Zároveň je potrebné osobitne uviesť, že § 237 O.s.p. spája prípustnosť dovolania výlučne len so závažnými procesnými vadami, a s výhradne tými, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť. Iné procesné vady (procesné vady inej povahy, než sú vady taxatívne vymedzené v § 237 O.s.p.) a tiež iné nesprávnosti než sú vady postupu súdu v konaní (napríklad nesprávnosti, ku ktorým došlo v rámci právneho posudzovania veci), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohoto ustanovenia.

Vzhľadom na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal predovšetkým otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až a g/ O.s.p. netvrdil a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov dovolací súd vo vzťahu k prieskumnej činnosti vyplývajúcej z § 242 ods. 1. vety prvej O.s.p. v spojení s § 237 O.s.p. považuje za vhodné dodať:

Dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. tvrdiac, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolacie námietky žalovaného sa z hľadiska takto uplatnených dovolacích dôvodov týkajú jednak právneho posúdenia veci súdmi nižších stupňov, ktoré dovolateľ nepovažuje za správne, jednak neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení súdov v dôsledku nevykonania potrebných dôkazov i dôkazu navrhnutého žalobcom na preverenie fakturácie ceny diela.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (R 43/2003).

Dovolateľom tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení, z ktorých podľa jeho názoru vychádzali pri rozhodovaní súdy nižších stupňov, môže mať (prípadne) dopad na vecnú správnosť rozhodnutia, avšak skutočnosť, že súdy (prípadne) z takýchto skutkových zistení vychádzali, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p., a teda ani prípustnosť dovolania žalovaného podľa tohto ustanovenia.

Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd nie je ale viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky

navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom zaujal názor, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. V prejednávanvej veci nevykonaním žalovaným navrhovaného dokazovania preverenia správnosti fakturácie ceny diela nedošlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.

Dovolateľ tiež namieta, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný. Pod túto námietku treba zahrnúť jeho argumentáciu, že odvolací súd sa dôsledne nezaoberal jeho odvolacími tvrdeniami. Pokiaľ žalovaný namieta, že mu bolo odopreté právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03), a pokiaľ tvrdí nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a vyporiadania sa s jeho odvolacími námietkami, dovolací súd uvádza, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, I. ÚS 352/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Aj podľa názoru dovolacieho súdu právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania,

z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. Vychádzajúc z toho a zároveň poukazujúc na konkrétnu obsahovú, vecnú a právnu stránku dotknutých súdnych rozhodnutí, dovolací súd dospel k záveru, že právo žalovaného na riadne odôvodnenie porušené nebolo.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku obsahuje nielen zhrnutie podstatných odvolacích námietok žalovaného, odkaz na právnu úpravu, ale aj ich primerané právne posúdenie. Odvolací súd sa osobitne zaoberal každou odvolacou námietkou a vysvetlil z akých hľadísk tieto považuje za nedôvodné. V podrobnostiach dovolací súd odkazuje na dôvody odvolacieho rozsudku v spojení so skutkovými zisteniami a závermi súdu prvého stupňa. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu takéto odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (aj v nadväznosti na ním potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa) v potrebnej miere vysvetľuje, čo považoval odvolací súd za rozhodujúce, že totiž nič z toho, čo žalovaný v prejednávanej veci považoval za rozhodujúce, či podstatné z hľadiska zbavenia sa povinnosti zaplatiť cenu diela, sa nepreukázalo ako dôvodné.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovaného v zmysle § 238 O.s.p. procesne neprípustné a že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť ani z § 237 O.s.p. So zreteľom na to jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnu úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokátke za jeden úkon právnej služby, ktorý poskytla žalobcovi vypracovaním vyjadrenia z 15. februára 2010 k dovolaniu žalovaného (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 320,32 €, čo s náhradou výdavkov za miestne

telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,21 €)] predstavuje spolu 327,53 €.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. augusta 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová